

Divadlo E. F. Buriana

Vasilij Šukšin: A když se ráno probudili

Překlad a režie: Josef Palla, scéna: Miloň Kališ jh., kostýmy: Helena Dubová jh., hudební spolupráce: Václav Bláha

Československá premiéra 9. 11. 1983

Zhlédnuta repríza 27.11.1983

Spisovatel, filmový režisér a herec Vasilij Šukšin zasáhl svou tvorbou významně také do oblasti sovětského dramatu, i když je autorem jen jediné hry. Dramatizace jeho prozaických děl se staly v SSSR i u nás podkladem pro inscenace přinášející typický šukšinovský morální apel i jeho osobitou poetiku.

Také nedokončená krátká próza A když se ráno probudili /psaná autorem jako divadelní povídka/, která byla v roce 1979 uvedena na scéně moskevského divadla Sovremennik, je charakteristická pro Šukšinův upřímný, otevřený pohled na člověka se všemi jeho problémy. Výlučná situace - osm zadržovaných mužů na záchytce, kam přichází sociolog zabývající se výzkumem příčin alkoholismu - slouží k odhalování komplikovaného vnitřního světa člověka. Před námi se odvíjejí jednotlivé osudy, jejichž ladění je humorné, filozofické i tragikomické a dohromady skládají obraz nehrdinského hrdiny naší doby. Šukšin je tu přesným a citlivým pozorovatelem, který nesoudí a nemoralizuje, přesto však svým výrazným mravním poselstvím aktivně oslovuje diváka.

Režisér J. Palla se snažil inscenovat Šukšinův text co nejpřetněji a realizoval ho především prostřednictvím herecké akce. Převažuje zde komediálnější ladění, které zásadní konflikty příliš zmírňuje, místo aby je odkrýval a vyostřoval. Také sklon k figurkaření poněkud rozněžňuje významovou rovinu hry a její osobitou životní filozofii. Nad solidní herecký standard většiny interpretů se dostává J. Ornest jako Sociolog především tím, jak postihl

vnitřní vývoj této postavy, jeho pochopení lidské existence v celé její složitosti, která se nevejde do žádných škatulek. Hlavním kladem Pallovy inscenace je i přes některé nedostatky především to, že neoslabil silné etické vyznění textu a zprostředkoval tak divákovi cenné setkání s tímto osobitým autorem. Pozitivní je i dramaturgická aktivita DEFB, které po Hacksových Múzách uvedlo další československou premiéru inspirativního textu.

Paterová

4.1.1983